

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
3	6,27" 8,	460 + 14,	8,5,	49	Ppł. Zachodni słaby	Pogoda z Churami
2	8,	560 + 21,	4,6,	01	Pł. Wschodni	„
10	8,	765 + 16,	3,6,	76	WPn. Wschodni „	Pogoda

Wiadomości zagraniczne.

— Berlin 23 Czerwca —

Król Jmé powrócił do zamku Sanssouci z podróży swój do Kopenhagi.

Cała sieć kolei żelaznych, mająca pokryć wszystkie kraje niemieckie, czyni w ogóle 1600 mil, w którejto liczbie są nietylko owe koleje, które już otworzono, ale i te, których zakładanie odtąd się odbywa, tudzież i owe, które jeszcze są zaprojektowane. Z końcem pierwszej połowy bieżącego stulecia będzie już w Niemczech do 1000 mil kolei zupełnie do użycia gotowych.

Z końcem roku 1844 było już w nżycin 326 mil kolei, a w téj liczbie 300 mil na siłę pary, a 26 mil na siłę koni urządzonych; na pierwszy jest w ruchu do 360 lokomotyw. Pomiedzy kolejami dotąd gotowemi, na siłę pary urządzonemi, jest 78 mil kolei rządowych, a reszta, to jest 222 mil należy do 20 towarzystw akcyjnych, z kapitałem w ogóle 49,600,000 talarów, która to summa zwiększyła się jeszcze przez nowe pożyczki, 15,600,000 talarów czyniące.

Z 558 mil kolei, teraz w robocie będących, jest 277 mil na koszt pojedynczych państw niemieckich, a 281 mil na koszt towarzystw akcyjnych, które na ten cel zapisały się na złożenie kapitału 74.348,000 talarów.

Oprócz tych 558 mil kolei teraz zakładanych, jest jeszcze zapewnione założenie 254 mil, z których 67 mil ma być kosztem Rządów, a 187 mil kosztem towarzystw akcyjnych, któreto towarzystwa złożą na ten cel kapitał 58,500,000 talarów.

Nareszcie, jest jeszcze 466 mil kolei dopiero zaprojektowanych, a z téj liczby 116 mil na koszt Rządów, zaś 350 mil na koszt towarzystw prywatnych, które na ten cel będą musiały złożyć kapitał 118,000,000 talarów.

Ze wszystkich wyżej wymienionych, na 1600

mil rozciągać się mających kolei, ma być 538 mil kosztem Rządów, a 1062 mil przez towarzystwa prywatne. Na te ostatnie potrzebny jest kapitał 316,000,000 talarów; a wszystkie w ogóle tak rządowe jak prywatne koleje w Niemczech, na 1600 mil rozciągać się mające, wymagają kapitału 504,000,000 talarów, czyli 3,024,000,000 złp.

Lokomotyw na powyższych 1600 milach kolei potrzeba będzie (licząc na jedną milę jedną lokomotywę, a gdzieniedzie i 2 lokomotywy) w ogóle do 1897, których sprawienie (licząc koszt jednej lokomotywy średnio na 12,000 talarów) wymaga kapitału 22,764,000 talarów, Szyn zaś (licząc na milę pojedynczej kolei wraz z potrzebnem wymijaniem i t. d. 9500 centnarów szyn), wymagać będzie cała sieć kolei w Niemczech 14,991,000 centnarów, a koszt ich sprawienia (licząc centnar na 5½ talarów) czyni 82,450,500 talarów.

— Bruxella 20 Czerwca. —

Moniteur zawiera postanowienie królewskie, według którego dymissya podana przez ministra spraw wewn., p. Nothomb, została przyjętą, przeciwnie zaś ministrowie sprawiedliwości, spraw zagr., skarbu, robót publicznych i wojny, którzy także urzędy swoje złożyć chcieli, tymczasowie jeszcze je zatrzymali. Ministrowi sprawiedliwości pornczone zostało tymczasowie ministerstwo spraw wewn., oprócz spraw handlowych i przemysłowych, które powierzone zostały ministrowi robót publicznych.

Drugim postanowieniem królewskiem, dotychczasowy minister spraw wewn., p. Nothomb mianowany został ministrem staan.

Od kilku tygodni objawia się tu coraz większa niechęć ku Francyi, a przychylność do Niemiec. I tak, między innemi, d 14 b. m., kilkaset tutejszych szynkarzy postanowiło nie trzymać żadnej gazety przez francuzów pisaną lub przez francuzkie pieniądze wspieraną, do których należą szczególnie dwa dzienniki

bruzejskie: *Emancipation i le Politique*. Nadto zobowiązała się pewna liczba młodzieży nie odwiedzać tych szynków gdzie wspomniane gazety są trzymane.

— *Paryż 20 Czerwca.* —

Posel angielski przy dworze hiszpańskim, p. Bulwer, bawi od dwóch dni w Paryżu, i miał wczoraj audyencyę u króla, i z p. Guizot kilka konferencyj; dziś wyjeżdża do Londynu.

Izba parów ukończyła wczoraj ogólne rozprawy nad projektem względem kass oszczędności i przystąpiła do narad nad pojedynczemi artykułami. Dziś cały ten projekt większością głosów 80 przeciw 49 przyjęty został.

Izba deput. naradza się nad dalszemi artykułami budżetu dla Algierji.

Xięstwo Nemours powrócili dziś rano do Neuilly z podróży odbytej do Londynu.

— *Dnia 21 Czerwca.* —

Według ostatnich wiadomości z Algieru, cesarz marokański wzbrania się ciągle potwierdzić traktat graniczny zawarty z Francją, nawet z poczynionemi modyfikacyami.

Hr. Bresson za przybyciem do Bajonny otrzymał od rządu telegraficzną depezę, wskutku której udał się natychmiast do Barcelony, dla objęcia swych obowiązków przy dworze hiszpańskim.

We wtorek panowała w Paryżu wielka burza, która cały widnokrąg zakryła. O godzinie 8 prawdziwa trąba wodna wylała się na stolicę. Przez ulice ogromne płynęły potoki, przez trzy kwadransy deszcz lał strumieniami.

Xięstwo Nemours i xżę Aumale udadzą się d. 25 lipca do obozu pod Bordeaux.

Z Tulonu piszą: W skutku nadeszłej depezy telegraficznej z Paryża, parowa fregata *Asmodeusz* odplynęła nagle niewiadomo dokąd. Missya *Asmodeusza* musi być bardzo pilna. Sądzą, że pospiesz za parostakiem *Narval* do Barcelony, gdzie królowa Izabella ma uskutečnić pewne stanowcze przedsięwzięcie.

Generał baron de la Roche umarł w Dieppe.

Jedna z bawiących tu indyanek umarła na tęsknotę za swoją ojczyzną. W krótko przed zgonem została na żądanie męża swego ochrzczoną, i pochowano ją na smętarzu Montmartre.

— *Londyn 19 Czerwca.* —

Na onegdajszym posiedzeniu izby niższej ukazał się O'Connell i kilku innych członków irlandzkich, którzy na tegorocznem zgromadzeniu parlamentowem pomimo wezwań wcale się dotąd nie znajdowali.

Standard pisze: Dowiadujemy się, że podróż królowej i xięcia Albrechta do Niemiec po zamknięciu parlamentu i trwać będzie trzy tygodnie.

Dziś obchodzono uroczyste rocznicę wstąpienia na tron królowej Wiktoryi.

Xżę Wellington obchodził onegdaj jak zwykle rocznicę bitwy pod Waterloo wspianą ucztą.

Na odbytem onegdaj w teatrze Cowentgar-

den zgromadzeniu towarzystwa przeciw prawom zbożowym, odczytano między innymi sprawozdanie o funduszach tego towarzystwa, które wynoszą 116,687 f. st. (blisko 5 milionów złp.)

Kompania Indyj wschodnich uianowała właśnie inżyniera do niwelowania zamierzonej drogi żelaznej w Indjach wschodnich.

Morning Herald donosi o długim życiu, jakie panuje na wyspie Sky przy brzegach Szkocyi. Przed kilku dniami umarł tam wieśniak przeżywszy lat 109, i aż do śmierci zachował użycie wszelkich władz umysłowych. W roku zeszłym umarł tam także niejaki Spalding w wieku 108 lat. Niejaki Donald Orr, który umarł w miesiącu lutym r. b. miał lat 111. Ten starzec przez całe swe życie nie opuścił wyspy Sky. W téj chwili liczy ta wyspa kilku ludzi żyjących, mających przeszło po 100 lat. Między niemi p. Brown, który ma lat 104.

Donoszą z Jamajki, że kapitan Eliot, pełnomocnik angielski w rzpltej Texas, przybył na wyspę Bermuda i przwiózł wiadomość, iż Texas wzbrania się przyłączyć do Stanów Zjednoczonych. Ze jednak kongres Texaski jeszcze wówczas nie był się zgromadził, a on tylko sam może kwestyę tę rozstrzygnąć przedto wiadomość ta jest przedwczesną.

Na posiedzeniach izby niższej w dniach 18 i 19 czerwca, toczyły się rozprawy nad interesami Nowej Zelandyi, które postanowiono wziąć pod roztrząsanie komitetu. Jakoż takowe na dzisiejszem posiedzeniu roztrząsano, ale bez żadnego interesu dla zagranicy.

Izba wyższa miała tylko dziś posiedzenie, na którym lord Campbell uskarżał się na niegrzeczność izby niższej, że przedłożyła jej przyjęte przez izbę wyższą bile dotyczące procedury sądowej, bez rozpraw odrzuciła. Lord Brougham przyrzekł, że na przyszłym zgromadzeniu te bile znowu przedłoży izbie. Zresztą nie zaszło nic ważnego.

Królowa z rodziną królewską udała się wczoraj na wyspę Wight; a w poniedziałek znajdować się ma z xięciem Albrechtem w Portsmouth na ćwiczeniach floty ewolucyjnej, która liczy 6000 ludzi.

Rozmaitości.

MOJE KONKURY.

(Dopełnienie rękopismu Jana Chryzostoma Paska.)
przez Ad. Am. Kosińskiego.

A najprzód trzeba wiedzieć Aszmościom, że człowiek kiedyś nie był takim jak dzisiaj: młody wiek, żywa krew, dobre przysłowie, tak też by-

*) Jan Chryzostom Pasek, szlachcic Polski z czasów Jana Kazimierza, pozostawił pamiętniki swoje, które kilkakrotnie drukiem ogłoszone zostały, ostatni raz przez St. An. Lachowicza w Petersburgu w 1843 r. Jest to ciekawy zbiór anegdot i nwag dotyczących wieku, najwięcej stanowczego dla kraju wojen z Szwecyą i innymi sąsiadami. Niniejsza powiastka ma uzupełnić jednę z luk dających się czuć w opowiadaniu Paska.

ło i ze mną. Opowiadałem już Waszmościom, co się działo w Danii, Inflantach i innych krajach, do których fortuna lub marsowa trąbka powiodła. Nie chwając się, w żadnym zdarzeniu nie byłem ostatnim: dotarłem i do różańca, do sprawy i do zabawy, jednakowo obojętny. Dzisiaj wszystko przeciwnie: siódmy krzyżyk za pasem, nogi nie chcą statkować, ręce krzywi romatyzm, trudno myśleć o obojętności, gdy śmierć za kołnierza, a — „pójdz wasze za mną“ — woła. Przecież i starcowi przypomniał się dawne lata, niech tylko węgryzyna aby dobry, w czuprynie zasłumi, animusz znajdzie się, oko bystrość, ręka dawną władzę odzyska, i karabella w niej nie słomy wiechetek, gracko brzęcząc umie.

Ale co tam prawić o tem co jest dzisiaj; daleko miliej przypomnieć sobie jak bywało przed laty. Gdy się o młodości gada, człowiek zaraz rzeźwiejszy, jemu się zdaje, że z dawnymi wspominkami i dawne siły wracają, że on z ów z s. p., wieczny mu odpoczynek, Stefanem Czarnieckim biega i na prawo i lewo, wszędzie gdzie się ieprzyjacieli nastrożczy a bije go zwycięża i w niewolę zagarnia, bo inaczej p. Wojewoda nie umiał. „W imię Boże mości panowie, wykrzyknął, nieprzyjacieli przed nami, idźmy na niego gracko a śmiało.“ Imy też szli gracko i śmiało las nie las, woda nie woda, dowodem tego Meklenburg i Płock; a krew płynęła strunieniem, trupy niby wióry padały i dobrze było, i Rzeczpospolita kwitnęła. Teraz wszystko inaczej: ordynkiem każą iść, cudzoziemskie wynajdują mustry, p. Hetman Jabłonowski hussarzom kopie odebrał**), zapomniawszy o przysłowiu: dopóki hussarza dotąd polaka, a dokąd kopij to i hussarz jest. I źle też dzieje się: turek u nas pan, w Kamieńcu gnieździ się: Podole zawojował i tatarzyn po Rzeczypospolitej grasuje; Łońskiego roku wszakże aż do Zółtkwi dotarł. Bóg wie zaś co będzie dalej; czy lepiej, wątpię.

Ale jakoś znowu od rzeczy odbiegłem. Miałem o przeszłości gadać, a terażniejszość wspominać. Przebaczenie Mości panowie, i temu winna starość, człek nie może wstrzymać języka, panem swęj mocy nie jest; co u niego na myśli to i w ustach; źle to ale cóż robić? już przed wiekami sławny rzymski orator Cicero powiedział: rozliczne wady ma starość, a że mowna to największa; będę się jednak hamował, zobaczycie sami.

Otoż mości panowie, lat temu 30 a 40 najwięcej, bo już daty jakoś wybiegają z pamięci, jak wy teraz i ja młody byłem, czarny wąs nad rumianemi wargami wił się szorstko czupryna podgolona z czerkieska wszystkim była na podziw, i wymowa też znalazła się i dowcip i mina. O pieniądze nawet kłopotu nie było, były szwedzkie i duńskie talary i swoich też spory trzos, wszakże to 6,000 tyśców niedawno z Lilewskiego skarbu odebrałem; podjezdek też znalazł się jeden i drugi, garderoba zamożna, a co do ochoty, tój nigdy Paskom, a mnie też po szczególe nie brak; niechno by przyszła chęć, a towarzyszy trafił się, dalipan, bez wielkiego namysłu, na człapaka wsiadłbym i w imię Boże do samych Antypodów gotów byłem jechać.

*) Stanisław Jabłonowski, kaszt. Krakowski i Hetman W. Koronny, przyjaciel i nieodstępny towarzyszy wypraw króla Jana III., odjął hussarzom kopie, na których najwięcej zależała ich siła; było istotnie największy cios dla wojska, z męstwa i odwagi swojej powszechnie słynnego.

A więc temu lat 40 wkrótce, a jakoś w rok po Mitawskiej nieszczęśliwej wyprawie, odpoczywałem po marsowych znojach w domu rodzinnym pod Rawą; czas zbiegał jakotako, to na zjazdach i sejmikach, to na przyjacielskich festynach. Byli też i zaloty, mówilem wam o nich do panny Łowczanki Stądkowskiej, do panny Krosnowskiej i innych; człowiek nigdy nie lubiał zalecać się do jednej, im więcej, tym lepszy wybór, stare przysłowie. Ale bywały i nudne chwile, a to gdy dla deszczu lub innej przeszkody nie można było w sąsiedztwo wyjechać, wtedy jedyną zabawą polowanie chodziło się po polu i lesie dnie całe, czasem ustrzelito się zajaca lub kuropatwę, czasem nic, zawsze przecie jako tako czas się skróciło.

Podolinie było pewnego dnia rankiem: przewiesiwszy przez ramię rusznicę, szedłem traktem ku lasowi Maciej gajowy dopatrzył w nim sarnę na chrapach, chciałem spróbować czy podejdę, gdy oto ona kilka staj od lasu, spojrzę przed siebie, aż tam tuman kurzawy na trakcie, pędzi cwałem dwóch jeźdźców. Patrzę uważnie, kto by tak machał konie, jakby ich nigdy nie miał na jarmarku sprzedać; aż poznałem w jegomości co naprzód jechał, dobrze znajomego i z kolegiem jeszcze koleżkę, pana Michała Makomaskiego, podstolica Rawskiego.

„Dobiegłszy do mnie, wstrzymał konia, za rękę uściśnął i wyrzekł:

„*Quomodo valet?*“ panie bracie, dobrze że cię spotykam, właśnie jechałem do ciebie, musisz że z mną pojechać.“

„Z tobą? a to gdzie?

„O! daleko! nie wiem czy się zgodzisz: na głębokie Mazury, za Wisłę, aż w Ciechanowskie pod Pułtusk.“

Potarłem wąsa: „Nie koniec to świata, daleko dalej do Inflant za morze; ale pocóż tam jedziesz?“

„W konkury, o żonę starać się.“

„W konkury? aż tam? nie wspomniłeś nigdy o tem, owszem zalecałeś się tutaj sędziance z Regnowa, kochałeś się w niej na zabój.“

„To prawda, lecz znasz stare przysłowie: Chłopot strzela, Pan Bóg kule nosi: Sędzianka widno nie mnie przeznaczona była, los daje inną.“

„Lecz jakże się stało? opowiedz.“

(D. c. n.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 3 do dnia 4 Lipca.

Kondaki major ces. ros., König Jan, Dursa Konstanty, Białokórski Władysław oficer ces. ros., Zeliński hr., Korzeniowski Ludwik, Tischendorf Karol, z Polski; -- Okoński Wojciech, Lukiewiczowa Joanna, Soliaska Anna, Taranowicz Ludwika, Dulemba Henryk ob., Badyński Seweryn, Dębiński Mieczysław hr., Rzepka, z Galicyi; -- Tomitius Henryk, Fuxius Alexander, Wybranowska Aniela ob., z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Walewski Konrad hr., Olgiathi Ludwik, Bellezzi, Nikiphorakij Eugenia, Sumarokoff, Berska Józefa, Wieloburska hr., Gawlie Franciszek, Dobrowolski, Majewski Alexander ob., do Polski; -- Kasperek Ignacy, Hierowski Ludwik, Schanschier Mikołaj oficer ces. ros., Magnago Ludwik, Lipicki Paweł, do Galicyi; -- Leszern Tacianna, Tropianski Konstanty, Kratter Leopold, Tysler Chrystian ob., Dolaszyński Rudolf, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Obwieszczenie.

Nro. 3460.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU
W SENACIE RZĄDZĄCYM

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Podaje do publicznej wiadomości, iż w biurach Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu w dniu 24 Lipca b. r. odbywać się będzie licytacja publiczna na sprzedaż 2000 centnarów cynku wagi berlińskiej przez sekretne deklaracje, które na ręce Senatora Prezydującego w Wydziale Dochodów Publicznych i Skarbu składanymi być mają. Cena od której zafiarowania czynionemi być mogą oznacza się na złotych polskich 36 groszy 18 za jeden centnar namienionej wagi. Ktokolwiek zatem jest w chęci nabycia rzeczonych partii cynku, winien w dniu wymienionym przed godziną drugą południa złożyć opieczętowaną deklaracją wedle formy poniżej wskazanej, która obejmować ma poświadczenie Kassy Głównej, iż w takowej złożone zostało *vadum* $\frac{1}{10}$ części wartości cynku, czyli kwocie złotych polskich 7,320 odpowiadające. Warunki tej sprzedaży każdego czasu w biurach Wydziału przejrzanemi być będą mogły, z których są najgłówniejsze, iż utrzymujący się przy licytacji należytość przypadającą w dni 14 w Kassie Głównej uiścić winien, a po otrzymaniu assygnacyi z Wydziału po odbiór do hut Skarbowych w Jaworzniu udać się.

Wzór do Deklaracyi.

Deklaracya.

Mocą której podpisany na zasadzie warunków licytacji w Wydziale przedrzanych, zrozumianych i przyjętych deklaruje niniejszém zakupić 2000 centnarów cynku wagi berlińskiej, po cenie złotych polskich (wypisać literami i cyframi) za każdy centnar, i na pewność tej deklaracyi *vadum* w kwocie złotych polskich 7,320 w Kassie Głównej jak poświadczenie na wierzchu deklaracyi przekonywa, złożonem zostaje, (wyrzucić datę, podpis własnoręczny i miejsce zamieszkania).

Kraków dnia 4 Czerwca 1845 r.

Z. Senator Prezydujący,

K. Hoszowski.

(3r.)

Sekr. F. Girtler.

Nro. 3169.

TRYBUNAŁ

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Wzywa strony interessowane, aby z pretenzjami swemi, jeżeli jakie ze względu sprawowanych obowiązków Notaryusza Publicznego do ś. p. Antoniego Matakiewicza mieć mogą, z takowemi w zakresie trzech miesięcy do Trybunału zgłosili się, po upływie bowiem tego terminu wyextabulowanie kaucyi w kwocie zło-

tych polskich 6.000 za tymże ś. p. Matakiewiczem zapisany zarządzeniem zostanie.

Kraków d. 10 Czerwca 1845 r.

Sędzia Prezydujący,

H. Komar.

Sekr. Lasocki.

(3r.)

Nro 3452.

TRYBUNAŁ

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Wskutek wniesionej prośby przez PP. Alojzję de Schouppé Czesnik, Antoninę de Schouppé Kurzweil, Alfreda Schouppé i Apolinarego Schouppé o przyznanie im spadku po ś. p. Alojzje de Thierry Schouppé matce z $\frac{1}{4}$ części kamienicy w Krakowie w gminie II. pod L. 183 tudzież po ś. p. Karolinie Schouppé ich siostrze z $\frac{3}{20}$ części wspomnioniej realności składającego się, Trybunał po wysłuchaniu wniosku Prokuratora stósownie do artykułu 12 ustawy hypotecznej z roku 1844 wzywa mających prawo do spadku, tak po ś. p. Alojzje de Thierry Schouppé, jak i do spadku po ś. p. Karolinie Schouppé pozostałego, aby w przeciągu trzech miesięcy z dowodami prawo ich popierającemi do Trybunału zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie spadki w mowie będącej wyżej wymienionym sukcesorom w częściach na uich przypadających przyznane zostaną.

Kraków d. 20 Czerwca 1845 r.

Prezes

MAJER.

Sekr. Lasocki.

(2r.)

Nro 3618.

TRYBUNAŁ

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Na skutek podań 1° Maryanny z Hallerów Weutzlowej, Jana Kantego Wentzla kupca i Obywatela Miasta Krakowa małżonki; o przyznanie jej spadku po śp. Barbarze z Morawskich Hallerowej, z połowy kamienicy pod L. 239 w Gm. II. w Ryнку Głównym Miasta Krakowa położonej składającego się; tudzież 2° Jana Hallera, Heleny z Hallerów Mądrzykowskiej wdowy i Maryanny z Hallerów Wentzlowej; o przyznanie im spadku po ich bracie śp. Wojciechu Hallerze z $\frac{1}{4}$ części tejże kamienicy składającego się. Trybunał po wysłuchaniu wniosku Prokuratora na zasadzie art. 12 ustawy Hypotecznej z roku 1844 wzywa mających prawo do wyż. rzeczonych spadku, aby w przeciągu trzech miesięcy z dowodami prawo takowe popierającymi do Trybunału zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie wzmiankowany spadek obecnie zgłaszającym się w przypadających na nich częściach przyznanym zostanie.

Kraków d. 27 Czerwca 1845 r.

Sędzia Prezydujący,

J. CZERNICKI.

Sekr. Lasocki.

(1r.)